

Sygn. akt I KK 2/19

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 października 2019 r.,

sprawy **S. Z.**

obwinionego o przewinienie przewidziane w art. 45 w zw. z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko - weterynaryjnych

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika pokrzywdzonego **S. O.**

od orzeczenia Krajowego Sądu Lekarsko – Weterynaryjnego w W.

z dnia 8 stycznia 2019 r., sygn. akt (...),

uchylającego orzeczenie Sądu (...) Izby Lekarsko - Weterynaryjnej

z dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt L.Dz. (...) i umarzającego postępowanie,

p o s t a n o w i ł

oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną i obciążyć **S. O. kosztami procesu za postępowanie kasacyjne, w tym wydatkami Skarbu Państwa w kwocie 20 (dwudziestu) złotych.**

UZASADNIENIE

Doktor nauk weterynaryjnych **S. Z.** został obwiniony o to, że:

1. w 2013 r. na terenie powiatu [...], na podstawie umowy zawartej w dniu 28 grudnia 2012 r. z Gminą L., której przedmiotem było wylapywanie bezdomnych

zwierząt, ich transport, sterylizacja i kastracja, a także przekazywanie tych zwierząt do adopcji, wykonywał te czynności z naruszeniem obowiązujących przepisów przez to, że:

- 1.1. wyłapywane bezdomne zwierzęta nie przewoził do schroniska, tj. o przewinienie przewidziane w art. 45 w zw. z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza i izbach lekarsko – weterynaryjnych oraz w zw. z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt oraz art. 5 ust. 2 i art. 39 ust. 2 Kodeksu Etyki Lekarza Weterynarii;
- 1.2. wyłapane bezdomne zwierzęta utrzymywał w niewłaściwych warunkach bytowania, zagrażających ich zdrowiu i życiu, nie odpowiadających wymaganiom weterynaryjnym, a zwłaszcza lokalizacyjnym, zdrowotnym, klinicznym i sanitarnym, o których mowa w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt, tj. o przewinienie przewidziane w art. 45 w zw. z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza i izbach lekarsko – weterynaryjnych oraz w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz art. 5 ust. 2 i art. 39 ust. 2 Kodeksu Etyki Lekarza Weterynarii.

Orzeczeniem Sądu (...) Izby Lekarsko - Weterynaryjnej dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt L.Dz. (...), S. Z. został uznany za winnego tego, że w 2013 roku na terenie powiatu [...], na podstawie umowy zawartej 28 grudnia 2012 r. z gminą L., której przedmiotem było wyłapywanie bezdomnych zwierząt, ich transport, sterylizacja i kastracja, a także przekazywanie tych zwierząt do adopcji, wykonywał te czynności bez znajomości obowiązujących przepisów prawa, przy czym Sąd ten odstąpił od wymierzenia kary.

W odwołaniu od opisanego orzeczenia, dotyczącego S.Z., pełnomocnik pokrzywdzonego S. O. zarzucił:

„1. obrazę prawa materialnego, tj. art. 46 w zw. z art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko weterynaryjnych (ustawa) w zw. z art. 14 § 2, art. 22 § 2, art. 25 § 2, art. 26 § 3 a contrario kodeksu karnego (...) w zw. z § 37 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 29 lipca 1993 r. w sprawie postępowania dotyczącego odpowiedzialności zawodowej lekarzy weterynarii (rozporządzenie) polegającą na odstąpieniu od wymierzenia kary, w sytuacji gdy obowiązujące w niniejszym postępowaniu przepisy nie przewidują instytucji odstąpienia od wymierzenia kary, a jej zastosowanie w oparciu o odpowiednio stosowane przepisy rozdziałów I – III k.k. nie było możliwe w ustalonym stanie faktycznym;

2. na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy w zw. z art. 425 § 2 k.p.k. (...) brak rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o ukaranie (...) co do przewinienia dyscyplinarnego zarzuconego obwinionemu w p. 2 wniosku z 16 marca 2017 r.;
3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na uznaniu, że obwiniony swoim zachowaniem realizował nieświadomie wadliwą prawnie uchwałę Rady Gminy L., podczas gdy niebudzący wątpliwości materiał dowodowy w postaci dokumentów uchwały gminy oraz umowy między Gminą a obwinionym wskazują, że obwiniony postępował sprzecznie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie zwierząt jeszcze przed podjęciem przez Radę Gminy L. wadliwej prawnie umowy, a zatem treść tejże uchwały nie mogła rzutować na świadomość obwinionego co do obowiązujących standardów przetrzymywania odłowionych zwierząt w okresie kwarantanny i oczekiwania na adopcję;
4. obrazę przepisów postępowania, tj. § 15 pkt 4 Rozporządzenia poprzez odmówienie pokrzywdzonemu dostępu do akt postępowania”.

W następstwie tych zarzutów skarżący wniósł o zmianę orzeczenia poprzez wymierzenie obwinionemu za czyn z pkt 1 wniosku o ukaranie kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu lekarza weterynarii na okres 3 lat, ewentualnie o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Orzeczeniem Krajowego Sądu Lekarsko – Weterynaryjnego w W. z dnia 8 stycznia 2019 r., sygn. akt (...), uchylono pkt 1 zaskarżonego orzeczenia i w tej części postępowanie umorzono.

Orzeczenie to zaskarżone zostało w całości kasacją wywiedzioną przez pełnomocnika pokrzywdzonego. Skarżący, na podstawie art. 46c ust. 1 ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko – weterynaryjnych zarzucił „mającą wpływ na treść wyroku rażącą obrazę prawa procesowego, tj. art. 53 ust. 1 w zw. z art. 56 ust. 4 w zw. z art. 56 ust. 2 i 3 a contrario wskazanej ustawy w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 kodeksu postępowania karnego polegającą na wadliwym zastosowaniu wskazanych przepisów i umorzeniu postępowania pomimo, że w sprawie niniejszej nie nastąpiło przedawnienie karalności przewinienia zarzuconego dr. S. Z. ” i wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Krajowemu Sądowi Lekarsko – Weterynaryjnemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Związana z odpowiedzialnością zawodową lekarzy weterynarii problematyka przedawnienia uregulowana została w art. 56 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko – weterynaryjnych (tekst jednolity: Dz. U. 2019.1140 – dalej ustawa). Wskazana jednostka redakcyjna przewiduje dwa rodzaje przedawnienia. Pierwszy (art. 56 ust. 1) dotyczy przedawnienia wszczęcia postępowania. W przepisie tym wskazuje się, że nie można wszczynać postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły trzy lata. W art. 56 ust. 3 ustawa zastrzega jednak, że bieg przedawnienia przerywa każda czynność rzecznika dyscyplinarnego. Omówione przepisy nie były jednak podstawą zaskarżonego orzeczenia Sądu odwoławczego. Rozstrzygnięcie o umorzeniu postępowania wiązało się bowiem z zastosowaniem art. 56 ust. 4 wskazanej na wstępie ustawy, z którego wynika, że karalność przewinienia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło pięć lat. Podobne rozwiązania znajdują się m.in. w art. 64 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (tekst jednolity: Dz. U. 2019.965) oraz ustawy z dnia 26 maja 1982 r. o

adwokaturze (tekst jednolity: Dz. U. 2019.1513). Z przytoczonych przepisów wynika, że wszczęcie postępowania przerywa jedynie bieg przedawnienia określonego w art. 56 ust. 1, nie ma ono jednak znaczenia dla biegu terminu przedawnienia karalności. Zważywszy na datę popełnienia czynu zarzucanego obwinionemu i przypisanego mu orzeczeniem Sądu pierwszej instancji, jest oczywiste, że w dacie orzekania przez Sąd odwoławczy pięcioletni termin przedawnienia karalności upłynął. Stwierdzenie przedawnienia karalności pociąga za sobą skutek materialnoprawny, bowiem z art. 56 pkt 4 ustawy wynika, że karalność przewinienia ustaje. Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według Kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie. Stosownie do art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza wówczas, gdy nastąpiło przedawnienie karalności. W świetle powyższych uwag rozstrzygnięcie Sądu odwoławczego znajduje uzasadnienie w ustalonych faktach i zastosowanym prawie. Pogląd skarżącego, iż wszczęcie postępowania przerywa także bieg przedawnienia karalności jest całkowicie nieuprawniony, co wynika choćby z systematyki omawianej jednostki redakcyjnej ustawy, i pozostaje w sprzeczności z dorobkiem orzecznictwem i literaturą (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2012 r., SDI 31/11, Lex nr 1228667, P.Daniluk, Przedawnienie w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy, Państwo i Prawo 2018, z. 7, s. 61, J. Berezowski, P. Malinowski, el/Komentarz do art. 64 ustawy o izbach lekarskich).

Za całkowicie błędny uznać należy także pogląd skarżącego, że do przedawnienia karalności nie doszło z uwagi na art. 56 ust. 2 ustawy. Przepis ten stanowi, że jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie odpowiedzialności zawodowej następuje nie wcześniej niż przedawnienie karne. Stanowisko skarżącego jest nietrafne co najmniej z dwóch powodów. Po pierwsze, opis czynu zarzucanego obwinionemu, a także przypisanego w orzeczeniu Sądu pierwszej instancji nie zawiera wszystkich znamion przestępstwa oszustwa. W szczególności brak w nim wskazania, że obwiniony, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd

albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Po drugie, jedynie prawomocny wyrok sądu powszechnego skazujący za przestępstwo, którego znamiona zawarte są w zarzucanym przewinieniu zawodowym jest podstawą ustaleń w postępowaniu dyscyplinarnym, że przewinienie takie zawiera znamiona przestępstwa (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2013 r., SDI 26/13, Lex nr 1376067, P. Daniluk, op. cit., s. 61 i następne). Nie dostrzegając potrzeby rozwijania tej kwestii wystarczy zauważyć, że zwrot ustawowy „znamiona przestępstwa” a nie „czynu zabronionego”, pociąga za sobą m.in. konieczność przesądzenia winy, co możliwe jest jedynie w drodze wydania prawomocnego wyroku skazującego lub warunkowo umarzającego postępowanie karne. Tymczasem skarżący sam przyznaje w uzasadnieniu kasacji, że według jego informacji, postępowanie karne przeciwko obwinionemu nie zostało nawet wszczęte.

Kierując się powyższym orzeczono, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

as